

SCHAAKKUNST

Van 11-20 december vindt een grote expositie van schaakkunst plaats in het gebouw van Media Groep Limburg, Mercator 3, Sittard (o.a. uitgever van deze krant). De openingstijden zijn: maandag 11 t/m vrijdag 15 december, maandag 18 en dinsdag 19 december van 9.00 - 17.00 uur. Tevens op woensdag 20 december van 9.00 - 14.00 uur. Er komt een expositie van ongeveer tachtig schaakkunstwerken en zestig zeldzame schaakspellen; verder o.a. schaakpostzegels, schaakboeken, 'schaakschoenen', schaakstukken die gaan bewegen bij licht, een power point presentatie en een schaakspeurtocht voor kinderen. Op de volgende dagen zijn er speciale activiteiten met medewerking van Internationaal Meester Hans Böhm.

Dinsdag 12 dec. 10.00 - 12.30 uur: snelschaakshow met maximaal 30 spelers.

Dinsdag 12 dec. 13.30 - 15.00 uur: masterclass.

Dinsdag 12 dec. 15.30 - 17.30 uur: doorloopsimultaan.

Woensdag 20 dec. 11.30 - 13.30 uur: kloksimultaan met max. 10 schakers met een hogere rating. Voor bovengenoemde activiteiten is aanmelden mogelijk via e-mail: h.maaskant@mgl.nl

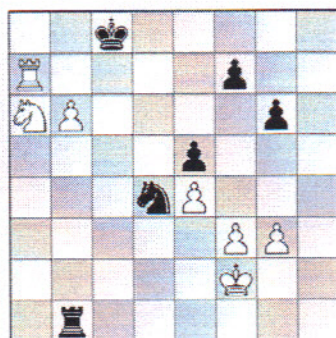
Op woensdag 20 december ten slotte is er voor basisschooljeugd een simultaan, aanvang 14.00 uur. Aanmelden hiervoor kan bij f.clevers@freeler.nl

• Martijn Dambacher uit Blerick is weer een ronde verder in het

kwalificatietoernooi (een knock-out toernooi) voor het Nederlands Kampioenschap 2007. Hij wist tweevoudig Kampioen van Nederland IGM John van der Wiel uit te schakelen en heeft zich nu geplaatst bij de beste acht. Die acht komen op 6 en 7 januari in actie. Daar blijven er vier van over die mogen deelnemen aan het NK. Het werd een lange zit tussen Dambacher en Van der Wiel. Na twee remises in partijen met normale bedenktijd, speelden ze ook tweemaal remise in de tiebreak (rapidpartijen). De beslissing viel in een snelschaakpartij. Dambacher - Van der Wiel Snelschaakpartij ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 53...Kc8 54.b7+ Txb7 55.Ta8+ Kd7 56.Pc5+ Kc6 57.Pxb7 Kxb7 58.Tf8 f5 59.Tf6 (1-0)

• Bij de meeste clubs wordt schaakles gegeven aan de hand van de zogenaamde Stappenmethode.

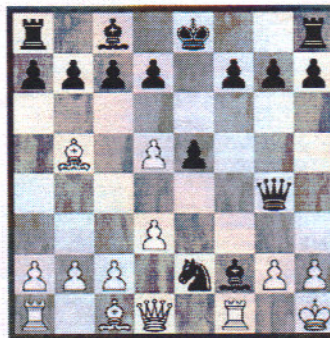
Diagram 1

thode. Via deze methode kan een beginner doorgroeien naar het niveau van ijzersterk clubschaker. Afgelopen zondag werd in de Limburgse competitie voor clubteams een partij gespeeld waarin een jeugdige speler op voortreffelijke wijze een aantal combinaties uit de Stappenmethode wist toe te passen en een seniorlid wist te verschalen. Wit: Bob Elzinga, Voerendaal (1285) Zwart: Peter Bokern, MSV-VSM (1420)

Peter zit in stap 5 en is 11 jaar. Commentaar: Joop Dekens 1.e4 e5 2.Pc3 Pc6 3.Pf3 Lc5 4.Lb5 Pd4 5.Pg5 (Stap 1: ongedekt stuk) 5...Dxg5 6.0-0 Pf6 7.d3 Dg4 8.Pd5 Pe2+ (Stap 2: aftrekaanval) 9.Kh1 Pxd5 10.exd5 (In de Stappenmethode wordt geleerd wat de zoekstrategie is, wat de stellingskenmerken zijn. Hier zijn dat: de kwetsbare positie van de koning en de da-

Diagram 2

me, de batterij op de diagonaal d1-h5 en de matdreiging met de dame en het paard - zwart maakt uitstekend gebruik van deze kenmerken en speelt de schitterende loperzet Lxf2!)

10...Lxf2

(Als de zoekstrategie goed is uitgevoerd, volgt de oplossing haast als vanzelf!

Zwart maakt gebruik van de volgende oplossingsstrategieën: 1. Stap 3: Uitschakelen verdediging door

weglokken (toren verdedigt de dame) - 2. Stap 3: aftrekschaak - 3. Stap 1: voordelige ruil (twee stukken tegen een dame)

ZIE DIAGRAM 2

11.Txf2

(Zwart mocht niet op de verleiding ingaan!)

11...Pg3+ 12.hxg3 Dxd1+ 13.Kh2 Dh5+ 14.Kg1 0-0

(Stap 2: Drie Gouden regels: koning in veiligheid)

15.b3 Te8

(Stap 3: stukken erbij)

16.Lb2 e4

(Stap 6: lijnen openen)

17.Te1 e3 18.Tfe2 Dg5 19.Ld4

(En nu staan er twee stukken ongedekt, een thema uit Stap 1)

19...Dxd5 20.Lxe3 Dxb5 21.Lf4 Dc5+

(Stap 1: dubbele werking dame: schaak en verdediging van pion c7)

22.Kf1 Txe2

(Afruilen als je voorstaat)

23.Txe2 h6

En wit gaf ten einde raad op.

06-12-2006

13-12-2006

SPEL DER RELIGIES

In het hoofgebouw van Media Groep Limburg, Mercator 3, Sittard is maandag een grote schaak-kunsttentoonstelling geopend. Er zijn ongeveer tachtig schaak-kunstwerken en vijftig zeldzame schaakspellen te zien, verder o.a. schaakpostzegels, schaak-schoenen, schaakstukken die gaan bewegen bij licht, etc. Een van de meest bijzondere spellen is het "Spel der religies" van Alie Kalverda. De kunstenaar heeft zich bij het maken van dit bijzondere spel overduidelijk laten inspireren door de actualiteit. Het spel is doordrenkt van de symboliek. Enkele

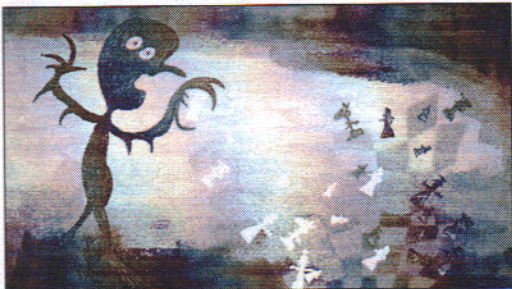
symbolen van het schaakspel zijn: denken, analyseren en strijd. Deze zijn in dit spel allemaal terug te vinden. De kunstenaar is een jaar bezig geweest met het maken van dit brons gegoten schaakspel. De grote stukken zijn zo'n vijftien centimeter hoog, de "pionnen" zijn (symbolisch) beduidend kleiner. In een begeleidende tekst bij het "Spel der Religies" schreef de kunstenaar: „Ik heb meer dan genoeg van al dat gedoe omtrent de Irakoorlog, de strijd tegen het terrorisme, een verkapte godsdienstrijd, de cartoons, enzovoorts. Alles gaat over de vraag of stelling:

ik weet het beter dan jij of ik ben beter dan jij. Ik begin mij als individu daar ernstig zorgen over te maken. Dat is dan ook de reden tot het maken van dit schaakspel. Laten we de 'strijd' met elkaar spelen en vervolgens gaan we met plezier en respect weer uit elkaar. Laten we gewoon eens proberen om te genieten van het spel."

De tentoonstelling is nog geopend op 13, 14, 15, 18 en 19 december van 9.00 - 17.00 uur en op woensdag 20 december van 9.00 - 14.00 uur.

Op woensdag 20 december geeft Hans Böhm om 11.30 uur een simultaan. Hiervoor zijn nog ruim voldoende plaatsen vrij. Voor de wijze van aanmelden zie de website www.lisb.nl Op woensdag 20 december geeft hij ook een simultaan voor basisscholieren, aanvang 14.00 uur. Hier hebben zich al bijna zestig kinderen voor aangemeld. Er zijn nog een paar plaatsen vrij. Wees er wel snel bij, want vol is vol. Zie ook hiervoor www.lisb.nl

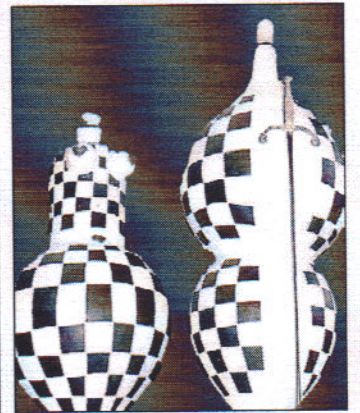
Kunstenaar: Berry. Titel: Spassky - Timman: "zet 17", Montreal 1979 (2003)

Kunstenaar: Karin Miedema. Titel: Chess Holidays (2006)

Het 'Spel der Religies' van Alie Kalverda.

Kunstenaar: Ivon Drummen Titel: Koning en Koningin (hoogte 2 meter) Materiaal: Glas, gips, ijzer en marmer.

20-12-2006

EERSTE SCHAAKKLOK

De schaakkunsttentoonstelling in het gebouw van Media Groep Limburg in Sittard is beëindigd. Vandaag zijn er wel nog simultaans met Hans Böhm. Om 11.30 uur begint een kloksimultaan. Om 14.00 uur start een jeugdsimultaan met zestig kinderen van acht tot twaalf jaar. Tussen alle fraaie kunst (tachtig kunstwerken en vijftig zeldzame spellen) werd één object, een klokje, misschien wat vlot over het hoofd gezien. Niettemin is het zeer de moeite waard om het even voor het voetlicht te halen. Het gaat om een antieke schaakklok uit de negentiende eeuw, vervaardigd door Fattorini. Het is naar alle waarschijnlijkheid de eerste schaakklok die werd geïntroduceerd op het door Zukertort gewonnen London International Tournament van 1883. Het gebruik was nodig, omdat bepaalde spelers het spel bewust vertraagden en soms langer dan een uur

over een zet deden. Partijen konden hierdoor wel langer dan tien uur duren. Fattorini maakte gebruik van het principe dat een klok die schuin staat niet loopt. Door twee klokjes op een wip te plaatsen, loopt uitsluitend het klokje dat horizontaal staat. De beide spelers konden dank zij deze klok hun speeltijd bepalen door om beurten de wip te bedienen bij iedere zet. Als het ene uurwerk naar beneden wordt gedrukt, stopt het en begint het andere te lopen. Dit eerste model schaakklok is in het bezit van verzamelaar Aad van den Bosch uit Den Bosch. Hij kreeg het klokje ongeveer vijftien jaar geleden in zijn bezit. Bij een Utrechtse antiquair stond een mooi schaakspel te koop dat hij wel wilde aanschaffen. Alleen de prijs stond hem niet aan. De antiquair bood hem toen aan het klokje er gratis bij te doen. Daarna was de koop snel gesloten! Dit klokje is overigens ook te zien geweest in een

Arthur Hendrickx ontvangt felicitaties van Hans Böhm.
Foto Frank Clevers

Diagram 1

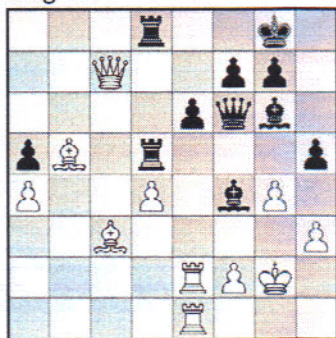
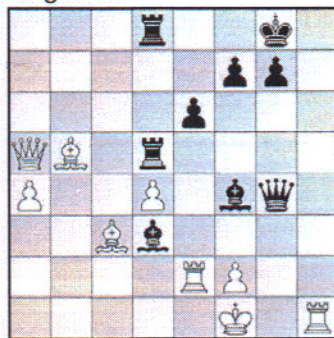

Diagram 2

uitzending van Kunst & Kitsch op 13 december. De klokken-expert, de heer Kats, schatte de waarde toen tussen de 2000 en 3000 euro. Na afloop van de door IM Hans Böhm verrichte opening van de schaakkunsttentoonstelling speelde Böhm een simultaan. Arthur Hendrickx uit Heythuysen wist hem te kloppen. Böhm - Hendrickx
(Commentaar: Arthur Hendrickx)
ZIE DIAGRAM 1
1.Dxa5
Een andere mogelijkheid was 1.Dc4 hxg4 2.hxg4 Dh4 1...hxg4 2.hxg4 of 2.Th1 Dh4 3.Kf1 gxh3 2...Dh4 3.Th1
iets beter is 3.f3 Kan het einde

nog wat uitstellen 3...Dg3+ 4.Kf1 3...Dxg4+ 4.Kf1 Ld3 ZIE DIAGRAM 2 5.Dxd8+ Txd8 6.Lxd3 Lh6 voorkomt Lh7+ 7.Le4 Tc8 8.Le1 8.Lb2 Dg5 8...Tc4 9.Tg1?! iets beter is 9.f3 Dg5 10.Ld2 9...Dh3+ 10.Lg2 Dd3 10...Db3!? lijkt nog beter, 11.Th1 Txd4 12.Th5 11.Le4 Dxd4 12.Tg4 Dc5 13.a5 wit meende dat f5 niets opleverde omdat hij die gewoon met de looper kon slaan maar zag over het hoofd dat zwart daarna met de pion terugslaat i.p.v. Tg4 13...f5 (0-1) 13..f5 14.Lxf5 exf5 15.Txc4 Dxc4

Een van 's werelds oudste schaakklokken.
Foto Pim du Chatinier

27-12-2006

SCHAKEN OP SCHOOL

Schaken inspireert al honderden jaren miljoenen mensen van jong tot oud. Behalve dat je veel plezier kunt beleven aan dit fascinerende eeuwenoude spel, heeft schaken ook vele nuttige kanten. Het spel bevordert sociale vaardigheden als sportiviteit, zelfstandigheid, stressbestendigheid en incasseringsvermogen. Ook ontwikkelt schaken vanzelfsprekend ook verstandelijke vermogens. Zo dwingt het schaakspel tot logisch en gedisciplineerd denken, leert het geconcentreerd werken, prikkelt het de fantasie en de creativiteit. Uit tal van wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat jonge schakers die de genoemde eigenschappen ontwikkelen, betere schoolprestaties leveren. Het schaakspel heeft een positieve invloed op de denkprestaties. Met dat alles in het achterhoofd besluiten steeds meer scholen om schaaklessen te (laten) geven. Dat

gebeurt vaak aansluitend aan de 'gewone' lessen, dus buiten schooltijd. Maar in veel gevallen worden de schaaklessen gewoon onder schooltijd gegeven. Dat is helemaal niet vreemd. Schaken als schoolvak is in meerdere landen heel normaal. Een voorbeeld van een school die de waarde van het schaken goed heeft begrepen, is basisschool Sint Martinus in Beegden. Daar verzorgt Ger Kornips uit Beegden (ZIE FOTO'S) als vrijwilliger schaaklessen aan de hoogste groepen.

- In de week tussen Kerst en Nieuwjaar wordt volgens goed gebruik het Kampioenschap van Limburg voor de jeugd gehouden. Strijdtoneel is dit jaar café-zalencentrum Keulen, Schoolstraat 3, Klimmen. Er wordt vier dagen op rij geschaakt. De wedstrijden beginnen vandaag. Zaterdag is de laatste dag. Overigens zal een van

's lands beste schaaktrainers Cor van Wijgerden op zaterdag 30 december een themabijeenkomst 'schaakles geven' verzorgen. Deze bijeenkomst is vooral geschikt voor jeugdleiders, leraren, trainers, bestuursleden en ouders. De bijeenkomst vindt van 10.00 tot 12.00 uur plaats in dezelfde accommodatie als waar het jeugdkampioenschap plaatsvindt. Aanmelden kan bij Franck Steenbekkers, tel. 0411-682184

- Op zaterdag 6 januari vinden in Horst de 'Open Noord-Limburgse kampioenschappen snelschaken' plaats. Speellocatie is café 'De Leste Geulde', zalencentrum 't Östentriekske, Noordsingel 75, Horst.

Aanvang: 10.30 uur. Einde: 16.45 uur. Men speelt met een bedenktijd van 7 minuten per persoon per partij. Aanmelden kan tot 6 januari via e-mail: gdboots@hotmail.com of aan de toernooizaal tot uiterlijk 10.15 uur.

- In Herkenbosch vindt op zondag 7 januari het traditionele Nieuwjaarstoernooi plaats. Voor de organisatie tekent de Roermondse schaakvereniging 't Pionneke. Er wordt geschaakt in zaal 't Centrum (gelegen naast Chinees-Indisch restaurant China Garden), Hoofdstraat 49, Herkenbosch. Aanmelden kan tot 3 januari via e-mail: mr.e.barentsen@wxs.nl of bij de wedstrijdleiding tot uiterlijk

9.15 uur. Men schaakt men een speeltempo van 25 minuten per persoon per partij. Aanvang: 9.30 uur. Prijsuitreiking: circa 17.45 uur. Tevens is de huldiging van 't Pionneke als Limburgse 'club van het jaar'.

